

Nefndasvið Alþingis
Allsherjar- og menntamálanefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík 2. mars 2018

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um helgidagafrið (brottfall laganna). 134. mál, 148. löggjafarþings 2017–2018, þingskjal 206.

Formáli.

Að mati umsagnaraðila, sem er fyrrv. lyfsali, með mikla reynslu af verslun, er frumvarp þetta alvarleg aðför gegn rétti verslunarmanna til þess að njóta almennra frídaga. Á stúdentsárum starfaði umsagnaraðili við eldsneytis- og timbursölu en eftir nám hefur umsagnaraðili starfað í þrjú ár sem apótekari í Þýskalandi, þar af tímabundið sem yfirlyfjafræðingur í stóru hollensku þjónustuapóteki, sem lyfjafræðingur í finnsku apóteki og í tæplega fimm ár við lyfsölu hér á Íslandi, þ.m.t. sem lyfsöluleyfshafi.

Greinagerð.

Við fyrstu sýn virðist frumvarp þetta, þ.e. aðförin að helgidagafriðnum, snúast um hvort menn megi spila bingó eða drekka sig fulla á krám á föstudaginn langa. Í það minnsta eins og flutningsmenn reyna að selja málið. En málið er flóknara. Á þessum örfáu helgidögum er nefnilega almennur verslunarrekstur bannaður. Þetta eru þeir dagar sem verslunarfólk getur gengið að því vísu að það geti átt með fjölskyldu sinni. Mjög margt verslunarfólk vinnur á vöktum og er ekki alltaf í þeirri stöðu að geta hitt fjölskyldu sína eins oft og aðrir launamenn. Reyndar komu ákveðnir flutningsmenn frumvarpsins inn á þetta þegar þeir sögðu nauðsynlegt að afnema helgidagana vegna þess að hingað koma ferðamenn. Sem þurfa auðvitað að geta keypt sér mat og fatnað við hátíðarhald jóladags.

Flutningsmönnum frumvarpsins, og öðrum, til fróðleiks má nefna að til Þýskalands koma nokkru fleiri ferðamenn en hingað. Þar er þó, rétt eins og héraendis, verslunarbann á helgidögum. Ekki bara það heldur eru sunnudagar taldir til helgidaga og því verslanir lokaðar. Rétt eins og hér eru þó undanþágur frá helgidagafriði. Héraendar undanþágur, sem eru tilgreindar í 1. tölul. 1. mgr. 5. gr. laga um helgidagafrið, eru: „*Gististarfsemi og tengd þjónusta, starfsemi lyfjabúða, bensínstöðva, bifreiðastöðva, verslana á flugvöllum og friðhafnarsvæðum, blómaverslana, söluturna og myndbandaleigna, svo og starfsemi matvöruverslana með verslunarrými undir 600 fermetrum þar sem a.m.k. 2/3 hluti veltunnar er sala á matvælum, drykkjarvöru og tóbaki.*“ Það er því hægt að segja það með fullri vissu að enginn ferðamaður sveltí eins og sumir flutningsmenn frumvarpsins hafa opinberlega dylgjað um.

Niðurstaða og tillögur

Nær allir vilja fjölskylduvænt samfélag, mannúðlegt samfélag þar sem menn geta átt góðar stundir með fjölskyldunni. Í raun ætti frekar að skerpa lögin um helgidagana. Stefna á að gera hvíldardaginn að fjölskyldudegi, eins og tíðkast í Þýskalandi. Augljóst er að verkalýðsfélögin hafa algjörlega klúðrað þeim málum. Það sést bersýnilega á því að verslunarmaðurinn er sá eini sem vinnur á sjálfum frídegi verslunarmanna og verslanir nær það eina sem er opið á þessum frídegi sem þó er kenndur við

verslunarmenn. Frelsið sem flutningsmenn telja sig boða með þessu máli er ekkert annað en aukið boðvald verslunareigandans yfir launþeganum, fjölskyldulífi til feigðar. Þeir þekkja það flestir sem unnið hafa í verslunum að þeir hafa takmarkaðan samningsrétt þegar kemur að vinnutíma sínum.

Lagt er til að frumvarp þetta, um afnám laga um helgidagafrið, sé dregið til baka, sett í pappírstætara og að í kjölfarið gangi flutningsmenn skömmustulegir með veggjum út árið.

Viðar Guðjohnsen

lyfjafræðingur og fyrrv. lyfsali

Sími: 692-7867

Tölvupóstfang: vidar.gudjohnsen@gmail.com